

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Iustitia || Britannica,|| Sive || Anglica,|| Qvae Contra
Chri-||sti Martyres Conti-||nenter exercetur**

Sander, Nicholas

Ingolstadii, 1584

VD16 S 1610

Insigne Martyrivm Ioannis Feltoni pro Pontificis Romani Primatu in Anglia
susceptum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11272

74 DE IUSTITIA
INSIGNE MARTYRIVM IO.
annis Feltoni pro Pontificis Ro-
mani Primatu in Anglia
susceptum.

IVS V. Pontifex maximus cum
videret, Elisabetham supremi
Ecclesiae Capitis locum in omni
Anglia, eiusdemq; Capitis præci-
puam auctoritatem atq; iurisdictionem mon-
struosè sibi usurpasse, Missæ sacrificiū, preces,
ieiunia, ciborum delectum, cœlibatum, ritusq;
Catholicos aboleuisse, libros manifestam ha-
resim continentis toto Regno proposuisse, im-
pia mysteria & instituta ad Caluini præscri-
ptum, a se suscepta & obseruata, etiam a subdi-
tis seruari mandasse: Episcopos, Ecclesiastū Re-
ctores, & alios sacerdotes Catholicos suis Ec-
clesias & beneficiis eiecssisse, ac de illis & aliis re-
bus Ecclesiasticis in hereticos homines dispo-
suisse, deq; Ecclesiae caussis decernere ausam,
Prælatis, Clero, & populo, ne Romanam Ec-
clesiam agnoscerent, neue eius præceptis san-
ctionibusq; Canonicis obtemperaret, interdi-
xisse:

xisse: plerosq; etiam in nefarias leges suas ve-
nire, & Romani Pontificis auctoritatem atq;
obedientiam abiurare, & solam in spirituali-
bus & temporalibus Dominam agnoscere, iu-
rejurādo coēgisse: Catholicos Antistites & Ec-
clesiarum Rectores in vincula conieciſſe, ubi
multi diuturno languore confecti extremum
vitæ diem finiuissent: cumq; dictæ Elisabethæ
animum ita obfirmatum intelligeret, ut non
modò pias Catholicorū Principū de sanitate ac
cōuersione preces, admonitionesq; cōtemneret,
sed ne Sedis quidem Apostolica Nuntios in An-
gliā traiicere permitteret: prefatus dolorē se
lenire nō posse, q; adduceretur in vñā animad-
uertere, cuius Maiores de Repub. Christiana
tant opere meriti essent, de Apostolicæ potesta-
tis plenitudine declarauit, prædictā Elisabeth
hæreticā, & hæreticorum fautricem, eiq; ad-
harentes in prædictis anathematis sententiā
incurriſſe, quin etiā prætēso Regni p̄dicti iure,
necnō omni & quocunq; dominio, dignitate,
priuilegiisq; priuatā. Itē proceres, subditos &
populos dicti Regni, ac cæteros oēs, qui illi quo-
modocunq; iurauerāt, à iuramento huīusmodi,

ac omni prorsus dominij, fidelitatis & obsequij debito, perpetuo absolutos, prout illos tunc sententia sue auctoritate absoluit, & priuauie eandem Elisabeth pretenso iure Regni, aliisq; omnibus supradictis. Praecepitq; & interdixit uniuersis & singulis proceribus, subditis, populis, & aliis predictis, ne illi eiusdemue monitis, mandatis & legibus auderent obedire. Qui secus agerent, eos simili anathematis sententia innodauit.

Hanc sententiam cum Pius Quintus Roma typis mandari iussisset, voluisset ut earum literarum exempla Notarij publici manu, & Prælati Ecclesiastici, eiusue Curiæ sigillo obsignata, indubitatam fidem in iudicio & extra illud, ubiq; gentium facerent: ita diuinitus comparatum est, ut exemplum quoddam huius declaratoriæ sententiae in Angliam ad Ioannem Feltonum deferretur, virum & generis nobilitate satis clarum, & animi fortitudine multò clariorem. Is enim Catholicæ fidei studio zeloq; adductus, cum penè desperatam patriæ sue valetudinem non nisi acerbissima aliqua medicina restitui posse animaduerte-
ret,

ret, noluit committere, ut hæc sententia summi Pastoris ciues ac proximos suos lateret. Itaque anno Domini 1570. in ipso Corporis Christi festo, dictam Pij Quinti sententiam in circuitate Londinensi ad fores Episcopi iuxta summum Templum publicè affixit. Steterunt literæ in loco publico sub clara luce, penè usq; ad horam octauam sequentis diei, & à plurimis visæ, à multis lectæ, à nonnullis etiā transscriptæ esse dicuntur. Et alius quidem, qui Feltono eas literas affigenti astabat, cùm ex Insula profugeret, admonuit Feltonum, ut sibi quoq; per fugam consuleret. Feltonus recusauit id facere, contestatus, se in omnem euentum per Dei gratiam paratum fore. Cùm verò hac de re diligentissimè quæreretur, Ioannes Feltonus, tandem apprehensus dignum se Iesu Christi & Primatus ab eo instituti testem exhibuit. Interrogatus enim quid sibi videretur de his literis, paululum cunctatus, tandem respondit: Si verè Pij Quinti Pontificis Maximi literæ essent, meritò eas sibi venerandas videri. Se enim agnoscere, illum esse Iesu Christi vicarium in terris. Qua confessione facta, pri-

mùno

mùm in vincula ductus, ac deinde in iudicium
duodecimvirale productus est, ubi de litera-
rum eiusmodi affixione palam interrogatus.
Ego (inquit) libero vos omni ulteriori solici-
tudine & labore, meq; fateor hisce literis affi-
gendi operam dedisse. Mox ubi acclama-
tum esset, Feltonum esse insignem proditore,
omnium iudicium sententiis condemnatur.

Die igitur octauo mensis Augusti, ad sup-
plicium trahendus, in ipso carceris vestibulo,
vestem holosericā qua induiebatur exuens, ad
populum astantem dixit, se ob fidem Catholi-
cam mori, eò quòd Summi Pontificis Primatū
confiteretur, negaret verò, prætensam Regi-
nam summum Ecclesiæ caput esse. Moxq; in
cratem injectus, coniecit oculos in cælum, &
Psalmos Pœnitentiales intentissimo studio re-
citatuit. Vbi ad locum supplicij ventum erat, è
crate leuatur: cumq; pauorem mortis aliquem
sibi obrepere sentiret, seipsum allocutus: Quid
hoc est (inquit) Felton? An mortem times?
Moxq; scalam iussus descendere, illam ianu-
am in conspectu habuit, in qua sententiam
Pij V. affixerat, & manu ad illam extenta: ve-

re

re (inquit) ibi literæ Pontificis Maximicontra prætensam Reginam propositæ fuerunt, & nunc profide Catholica mori paratus sum. Interpellarunt eum qui aderant, & admonuerunt, ut veniam à Reginapeteret: quibus ille ait: Non læsi eam. Sed si quem læsi, ab illo (inquit) atque adeò ab omni mundo veniam peto. Ita cum oculos ad cælum leuaret, ac in Dei manus animam fidelem commendaret, torque in collum iniecto, de scala deiectus est, ubi cum aliquantulum pependisset, funis præscindi iubetur, ut viuus adhuc reliqua tormenta subiret. Cui verò id officij cōmissum erat, nō nihil moratus dicitur, ut pœnae hominis parceret. Verùm urgente Magistratu viuus in terrā demittitur. Ibi amputantur virilia, & in ignem propositū coniiciuntur. Tū autē venter aperitur, viscera eruuntur, ipsum cor effuditur, ac neq; adhuc finis. Nā & caput præscinditur, & membra in quatuor partes dissecantur. Quo spectaculo, ac præsertim tanta Nobilis viri cōstātia, sic animi hominū cōmoti sunt, ut nullares aequè, aut fidem Catholicā promouere, aut prætēsa Reginæ caussam lēdere potuerit.

ILLV-